

تب مالت

(بیماری هزارچهره)

بیمارستان علامه بہلول گنابادی
آموزش سلامت

توجه

با در نظر گرفتن وضعیت موجود و شیوع بالای تب مالت در منطقه، همچنین عدم امکان واکسیناسیون وسیع دامها و کشتار دامهای آلوده، تنها راه کار موجود برای پیشگیری از بروز و انتقال بیماری رعایت نکات بهداشتی ذکر شده می باشد.

نکات مهم

شیوع بیماری در فصل بهار و پاییز، همزمان با جفت گیری و شیردهی گوسفندان افزایش می یابد.

با دیدن سقط جنین در دامها باید به بیماری تب مالت فکر کرد.

حدود ۹۰ درصد آلودگی انسان به تب مالت مربوط به تب مالت نوع گوسفندی می باشد.

در صورت مشاهده بیماری در دامها با شبکه دامپرشکی مشورت نمائید.

بهداشت فردی و بهسازی محیط

در صورت ورود مواد عفونی به چشم با آب جاری و قطره چشمی کلرامفنتیکل یا تتراسایکلین شستشو داده شود.

از تماس کودکان با عامل عفونت جلوگیری بعمل آید، چرا که بیماری در کودکان شدت بیشتری دارد.

لباس فرد در تماس باید بعد از کار، با جوشاندن، اتوکردن، یا شستن لباس با صابون یا واکتس ضد عفونی گردد.

جنین و جفت سقط شده باید ترجیحاً با سوزاندن از بین بروند و محلی که سقط یا زایمان عفونی در آن رخ داده است باید توسط آب آهک ضد عفونی گردد.

فضولات حیوانی برای مدت طولانی عفونی باقی می ماند، خصوصاً در دماهای پاییز، لذا باید مواد آلوده را هر چند وقت یکبار جمع آوری و به مدت ۶ ماه در مکانی دور از محیط زندگی نگهداری کرد، تا با تجزیه طبیعی سالم سازی شود.

سگ ها باعث پخش شدن بیماری در محیط می شوند لذا نباید برای تغذیه سگ از جفت و جنین سقط شده استفاده نمود.

تعریف و علایم

تب مالت بیماری مشترک بین انسان و دام است که از حیواناتی
مانند گاو، گوسفند، بز، سگ و خوک به انسان منتقل می‌گردد.

۱. علایم مرحله اول بیماری یا مرحله حاد:

تب، بی اشتہایی، تعریق شبانه، سردرد، درد بدن و درد زانو، یا
سایر مفاصل. (تشخیص بیماری مشکل است زیرا این علایم
مختص تب مالت نیست و در سایر بیماریها هم دیده می‌شود)

۲. علایم بیماری در مرحله تحت حاد:

بعد از سه ماه بیماری وارد این مرحله می‌شود و تمام عارضه
های بیماری بیشتر شده و در هرجای بدن به ویژه مفاصل و
استخوانها دیده می‌شود.

۳. مرحله مزمن بیماری:

علایم بیش از یکسال ادامه پیدا کند.
درد عضلات، کمردرد، یبوست، خستگی، افسردگی، کاهش وزن،
بروز آبسه‌هایی در کلیه، مغز و تخمدان و نازایی.

علائم شایع تب مالت در دام

* سقط جنین * کاهش شیر * کاهش وزن

۲ نکته مهم در پیشگیری از تب مالت:

شیر

میکروب تب مالت در اثر حرارت از بین می‌رود.
پس شیر محلی را قبل از مصرف باید بجوشانید.

توجه به این نکته لازم است که :

شیر بعد از غل زدن و رسیدن به نقطه جوش، باید همچنان تا
۱۰ دقیقه بجوشد.

شیر در صورتیکه بعد از به جوش آمدن مدت ۱۰ دقیقه
بجوشد مصرف آن هیچ مشکلی ندارد و کلیه محصولات تهیه
شده از آن نیز سالم خواهد بود.

پنیر

← برای تهیه پنیر محلی بهتر است از شیر جوشیده شده
استفاده شود.

← در غیر اینصورت اگر از شیرخام برای تهیه پنیر استفاده
می‌شود باید پنیر تهیه شده را به مدت حداقل سه ماه در
آب نمک ۱۷ درصد گذاشت و بعداً "صرف نمود.

← از حل نمودن ۱۷۰ گرم نمک در یک لیتر آب، آب نمک
۱۷ درصد تولید می‌شود.

راه‌های انتقال بیماری در انسان

← مصرف لبندیات آلوده مانند آغوز (فله)، شیر نجوشیده و کلیه
محصولات تهیه شده از آن خصوصاً پنیر محلی
← تماس زخم باز، با ترشحات و بافت‌های آلوده و هنگام دوشیدن
شیر

← استنشاق ذرات گرد و غبار در محیط‌های آلوده (آغل)
← تماس با جنین سقط شده و استشمام بوی بد آن
← مصرف گوشت دام آلوده به صورت نپخته

پیشگیری در انسان

۱) از خوردن انواع بستنی، کره، شیر، خامه و پنیر که با شیرهای
غیر پاستوریزه تولید شده‌اند، خودداری کنید.

۲) خودداری از خوردن گوشت خام یا نیم‌پخته

۳) پوشیدن دست‌کش در زمان دست زدن به حیوانات مرده یا
بیمار

۴) پوشیدن ماسک و لباس‌های ایمن و وسایل محافظ در
محوطه آزمایشگاهها و کشتارگاهها

۵) واکسیناسیون حیوانات اهلی

۶) افرادی که سیستم ایمنی ضعیفی دارند باید از دست زدن به
سگ‌ها و انواع دام خودداری کنند.

۷) پوشیدن دستکش لاستیکی هنگام تکه کردن گوشت دام